

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

**Praktijkcollege Zoetermeer
(21KM00)**

2024-2025

Dr. J.W. Paltelaan 1
2712 RN Zoetermeer

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
  - 2.1 Algemene gegevens
  - 2.2 Visie
  - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
  - 3.1 Specialisten
  - 3.2 Voorzieningen
  - 3.3 Onderwijsaanbod
  - 3.4 Fysieke ruimten
  - 3.5 Protocollen
- 4 Organisatie van de ondersteuning
  - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
  - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
  - 4.3
  - 4.4
- 5 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	september 2024
Naam van onze school	Praktijkcollege Zoetermeer
Onderwijstype	
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Lucas Onderwijs
Naam samenwerkingsverband	SWV VO Zoetermeer

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Traditioneel/regulier onderwijs

Toelichting op onderwijsconcept

Het Praktijkcollege Zoetermeer leidt leerlingen toe naar een PrO-diploma/verklaring, MBO 1 diploma, verder onderwijs en/of werk. De hoofddoelstelling en tevens maatschappelijke opdracht van het praktijkonderwijs is om leerlingen voor te bereiden op zelfstandig functioneren en participeren in de maatschappij. Hierbij staan vier domeinen centraal: wonen, werken, vrije tijd en burgerschap. Na het doorlopen van het praktijkonderwijs kunnen leerlingen zelfstandig en volwaardig participeren in de maatschappij. Ze zijn in staat zelfstandig te werken, te wonen, hun vrije tijd zinvol te besteden en burger te zijn.

Onze visie op passend onderwijs

Op het Praktijkonderwijs Zoetermeer bieden wij passend onderwijs dat volledig is afgestemd op de behoeften en mogelijkheden van onze leerlingen. Onze school maakt deel uit van het samenwerkingsverband Zoetermeer, wat ons in staat stelt om de juiste ondersteuning te bieden aan iedere leerling. We hanteren vier uitstroomprofielen: dagbesteding, beschermde arbeid, arbeid en arbeid & leren, waarbij de eerste twee leerjaren gericht zijn op het ontwikkelen van zelfredzaamheid. Leerlingen leren zelfstandig wonen, werken, recreëren en zich als burgers te gedragen.

Vanaf leerjaar 3 verschuift de focus naar het vinden van een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Via praktijkvakken en stages helpen we de leerlingen zich te oriënteren op hun toekomstige werk, zodat zij goed voorbereid zijn op een zelfstandige toekomst.

Bij ons staat maatwerk centraal. Dit wordt vastgelegd in het MOP (Mijn Ontwikkel Plan), waarin voor iedere leerling een unieke leerroute wordt uitgestippeld. Het MOP kan aangepast worden wanneer er extra ondersteuning nodig is, of wanneer het uitstroomprofiel van de leerling wijzigt. Deze flexibiliteit zorgt ervoor dat wij altijd kunnen inspelen op de individuele behoeften van onze leerlingen.

Als de benodigde hulp niet binnen de school beschikbaar is, werken we samen met externe professionals. Ouders spelen een cruciale rol in dit proces. Van hen wordt verwacht dat zij belangrijke informatie van deze externen met ons delen, zodat wij gezamenlijk kunnen werken aan de best mogelijke ontwikkeling van hun kind.

Op het Praktijkonderwijs staat de leerling altijd centraal, en samen met ouders bouwen we aan een toekomst waarin onze leerlingen volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij, met zelfstandigheid en eigenwaarde als basis.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

Kenmerkend voor de leerlingen waarvoor onze school er wil zijn, is dat ze talenten hebben die soms nog onontdekt zijn, maar vol potentie. Onze leerlingen staan centraal, en we geloven erin dat er meer in hen schuilt dan ze zelf vaak denken. Deze jongeren hebben behoefte aan toekomstgericht, passend onderwijs dat hen voorbereidt op de arbeidsmarkt van morgen. Ze zijn praktisch ingesteld en leren het beste door te doen. Wij coachen ze intensief en creëren een omgeving waarin ze vertrouwen in zichzelf krijgen en elkaar ondersteunen. Door nauw samen te werken met de omgeving, bieden we onze leerlingen een realistisch perspectief en maken we van hen echte aanpakkers die klaar zijn voor de arbeidsmarkt.

Sterke punten in onze ondersteuning

De sterke punten in de ondersteuning die het Praktijkcollege Zoetermeer biedt, liggen in de persoonlijke en intensieve begeleiding van leerlingen. Mentoren spelen een centrale rol in de leerlingbegeleiding en werken nauw samen met vakleerkrachten en het zorgteam om gepersonaliseerd onderwijs te bieden waar dat nodig is. De school hanteert kleine klassen van gemiddeld 16 leerlingen, waardoor er meer aandacht is voor ieder individu. Daarnaast is er intensief contact met ouders om de ontwikkeling van leerlingen goed te volgen.

Een belangrijk hulpmiddel is coaching, waarbij de individuele doelen van leerlingen worden opgenomen in het ontwikkelingsperspectiefplan (MOP) en het leerlingvolgsysteem. De school werkt ook samen met externe instanties voor aanvullende ondersteuning. Bovendien richt ons praktijkonderwijs zich op talentontwikkeling door middel van het 3Z-principe: werken aan zelfbeeld, zelfvertrouwen en zelfsturing. Hierdoor krijgen leerlingen niet alleen kennis, maar leren ze ook hun eigen problemen op te lossen en te geloven in hun eigen mogelijkheden.

Grenzen aan onze ondersteuning

De ondersteuning die het Praktijkcollege Zoetermeer biedt, kent duidelijke grenzen. Leerlingen moeten in staat zijn om in een groep van 16 leerlingen te functioneren zonder hun eigen ontwikkeling of die van anderen negatief te beïnvloeden. Leerlingen met gedragsproblematiek kunnen worden toegelaten, mits hun gedrag beheersbaar is. Beheersbaar gedrag verwijst naar gedrag dat, ondanks eventuele uitdagingen of stoornissen, onder controle gehouden kan worden door de leerling, vaak met behulp van ondersteuning zoals medicatie, therapie of begeleiding. Het betekent dat de leerling in staat is om binnen de regels en verwachtingen van de schoolomgeving te functioneren zonder storend of schadelijk te zijn voor zichzelf of anderen. In een schoolcontext houdt dit in dat het gedrag van de leerling geen belemmering vormt voor hun eigen leerproces of dat van hun klasgenoten, en dat eventuele gedragsproblemen op een effectieve manier kunnen worden gemanaged.

Bij leerlingen met complexere stoornissen wordt de plaatsbaarheid beoordeeld door het aannameteam. Complexe stoornissen zijn psychische, gedrags- of ontwikkelingsstoornissen die meerdere aspecten van iemands functioneren beïnvloeden, zoals sociaal, emotioneel, cognitief en soms ook fysiek. Deze stoornissen gaan vaak gepaard met meerdere diagnoses of symptomen, wat de ondersteuning ingewikkelder maakt.

Voor leerlingen met ernstige gedragsproblemen, zoals hechtingsstoornissen, is er binnen onze school echter geen plaats, omdat hun behoeften buiten de mogelijkheden van ons onderwijs vallen. Ook leerlingen die niet zelfstandig kunnen reizen tussen huis en school of tussen onderwijslocaties zijn niet plaatsbaar.

Leerlingen dienen ten minste te functioneren op het niveau van eind groep 4 van het basisonderwijs, behalve bij specifieke gevallen zoals dyslexie. Ook leerlingen met fysieke beperkingen kunnen slechts na grondige beoordeling door het aannameteam worden toegelaten, waarbij de haalbaarheid van hun ontwikkelingsperspectief in samenwerking met externe instanties wordt bekeken. De school is echter niet ingesteld op het bieden van ondersteuning bij grote fysieke beperkingen.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Doelen/ ambities. Zelfsturend MOP vanuit de leerling in combinatie met het leerlingvolgsysteem Presentis. Presentis is een leerlingvolgsysteem wat gemaakt is voor de praktijkleerling en ter ondersteuning van de school en ouders.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialismen

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aandacht functionaris huiselijk geweld			
Aandacht functionaris radicalisering			
Adviseur passend onderwijs			
Decaan / loopbaanbegeleider			
Docent-coach passend onderwijs			
Docent-coach voor leerlingen met LZ/LG-problematiek			
Expert op het gebied van LZ/LG			
Expert op het gebied van minder- en laagbegaafdheid			
Expert op het gebied van NT-2			
Expert op het gebied van psychische- en gedragsproblematiek			
Gedragsspecialist			
Gedragswetenschapper			
Logopedist			
NT2-docent			
Orthopedagoog			

Reken-/wiskunde-specialist			
Taal-/leesspecialist			
Trainer faalangstreductie			
Trainer sociale vaardigheden			
Vertrouwenspersoon			
Verzuimcoördinator			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
pestcoördinator			

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Begeleiding in kleine groepjes			
Taalklas			
Versterkt mentoraat			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Entree opleiding			

Toelichting voorzieningen

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod (ernstige) rekenproblematiek			
Aanbod dyslexie			
Aanbod executieve functies			
Aanbod extra uitdaging			
Aanbod laagbegaafdheid			
Aanbod lees- en spellingzwakte en dyslexie			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod studievaardigheden, plannen/organiseren of leren leren			
Aanbod versterken sociaal-emotionele ontwikkeling en welzijn			
Aanbod versterken sociale vaardigheden en de weerbaarheid			
Aanbod versterken van de motoriek			
Preventief signaleren op leerontwikkeling			
Preventief signaleren op sociaal-emotionele ontwikkeling en gedrag			
Vakgerichte ondersteuning			
Vakspecifieke examentraining			

3.4 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten

Rolstoeltoegankelijke ingang

Ruimte voor een time-out

Ruimte voor één op één begeleiding

3.5 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Actief toegepast
Protocol anti-pestten	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol medisch handelen	Actief toegepast
Protocol rouw en overlijden	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Protocol voorkomen schoolverzuim en thuiszitters	Actief toegepast

Anders, namelijk ..	Status
Protocol social media Protocol aanname nieuwe leerlingen Protocol kledingvoorschriften Protocol gebruik medicatie	Actief toegepast

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Speciaal basisonderwijs (sbo)
Speciaal onderwijs (so)
Voortgezet speciaal onderwijs (vso)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Adviseur passend onderwijs / consultant van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
Club- en buurthuis
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ incl. schoolarts)
Jeugdhulpverlening
Jongerenwerk
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

5. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulante begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.